

آیات محکم

آیت دارای ملولوی روشن و استوار را آیت محکم گویند.

فهرست مندرجات

- ۱ - معنای محکم
- ۲ - معنای آیت محکم
- ۳ - اسامی دیگر آیت محکم
- ۴ - دلیل بر وجود آیت محکم
- ۵ - مصادیق آیت محکم
- ۶ - مقدار آیت محکم
- ۷ - پانویس
- ۸ - منبع

معنای محکم

"محکم" برگرفته از "حکمت الدابة" به معنای "منعت" (منع شدن) است. و "حکم" عبارت از جداسازی دو چیز است. و معنای دیگر محکم "متقن" (استوار) است.

معنای آیت محکم

"آیت محکم" آیاتی هستند که لفظاً و معنأ استوار و صریح اند و از چند پهلوئی به دوراند؛ یعنی مراد و مقصود از ظاهر آیت برای شنونده روشن است.

اسامی دیگر آیت محکم

آیت محکم به نام های آیت محکمات، آیت واضحه المعنی، ام الکتاب (محکمات)، امهات الکتاب، امهات قرآن، محکمات قرآن نیز هم مشهور هست.

دلیل بر وجود آیت محکم

به تصریح خود قرآن کریم که فرمود: "هو الذی أنزل علیک الکتاب منه آیت محکمات هن أم الکتاب"؛ او کسی است که این کتب را بر تو نازل کرد که بخشی از آن آیت محکم اند که آن ها اسلس کتب هستند
[۱] آل عمران/سوره ۳، آیه ۷.
بخشی از آیت قرآن کریم محکم است.

مصادیق آیت محکم

برای نمونه می توان به آیت زیر اشاره کرد:

"لا اله الا الله"

[۱] مجد/سوره ۴۷، آیه ۱۹.

" او فو الكيل و الميزان بالقسط "
[\[۱۳\] انعام/سور ۶، آیه ۱۵۲.](#)

" ولا تقربوا الزنا "
[\[۱۴\] اسر / سور ۱۷، آیه ۳۲.](#)

" ولا تقربوا مال الیتیم "
[\[۱۵\] انعام/سور ۶، آیه ۱۵۲.](#)

" قل هو الله احد "
[\[۱۶\] توحید/ سور ۱۱۲، آیه ۱.](#)

مقدار آیت محکم

به گفته بعضی از **محققان** حدود ۲۰۰ آیه قرآن از **متشابهت** است و بقیه جزء **محکمت قرآن** محسوب می شود.

[\[۱۷\] طباطبایی، محمد حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۳، ص ۳۲-۴۴.](#)

[\[۱۸\] سیوطی، عبد الرحمن بن ابی بکر، الاتقان فی علوم القرآن، ج ۳، ص ۳-۵.](#)

[\[۱۹\] مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۳۲۰.](#)

[\[۲۰\] سبحانی، جعفر، منشور جاوید قرآن، ص ۳۴۴.](#)

[\[۲۱\] معرفت، محمد هادی، التمهید فی علوم القرآن، ج ۳، ص ۱۴.](#)

[\[۲۲\] معرفت، محمد هادی، التمهید فی علوم القرآن، ج ۳، ص ۶.](#)

پانویس

۱. [↑ آل عمران/ سور ۳، آیه ۷.](#)

۲. [↑ محمد/سور ۴۷، آیه ۱۹.](#)

۳. [↑ انعام/سور ۶، آیه ۱۵۲.](#)

۴. [↑ اسر / سور ۱۷، آیه ۳۲.](#)

۵. [↑ انعام/سور ۶، آیه ۱۵۲.](#)

۶. [↑ توحید/ سور ۱۱۲، آیه ۱.](#)

۷. [↑ طباطبایی، محمد حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۳، ص ۳۲-۴۴.](#)

۸. [↑ سیوطی، عبد الرحمن بن ابی بکر، الاتقان فی علوم القرآن، ج ۳، ص ۳-۵.](#)

۹. [↑ مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۳۲۰.](#)

۱۰. [↑ سبحانی، جعفر، منشور جاوید قرآن، ص ۳۴۴.](#)

۱۱. [↑ معرفت، محمد هادی، التمهید فی علوم القرآن، ج ۳، ص ۱۴.](#)

۱۲. [↑ معرفت، محمد هادی، التمهید فی علوم القرآن، ج ۳، ص ۶.](#)

منبع

فرهنگنامه اصول فقه، تدوین توسط مرکز اطلاعات و مدارک اسلامی، برگرفته از مقاله «آیت محکم».

رده‌های این صفحه: [اسلامی آیت و سور](#) | [قرآن شناسی](#) | [محکم و متشابه](#)